

30.1.2015

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

Θέμα: Αναφορά 2036/2013 του/της C. J., γερμανικής ιθαγένειας, σχετικά με τον τερματισμό της πρακτικής της εξόρυξης τύρφης

1. Περίληψη της αναφοράς

Ο/Η αναφέρων/αναφέρουσα θεωρεί ότι η πρακτική της εξόρυξης τύρφης θα πρέπει να απαγορευτεί διότι, μεταξύ άλλων, μειώνει την έκταση του οικοτόπου που είναι διαθέσιμη για τα διάφορα είδη γλωρίδας και πανίδας και, συνεπώς, προκαλεί ζημία στη βιοποικιλότητα. Ο/Η αναφέρων/αναφέρουσα θεωρεί επίσης ότι η πρακτική της εξόρυξης τύρφης συνιστά σοβαρό περιβαλλοντικό πρόβλημα, διότι έχει ως αποτέλεσμα την απελευθέρωση μεγάλων ποσοτήτων διοξειδίου του άνθρακα. Ο/Η αναφέρων/αναφέρουσα ζητεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να θέσει τέλος στην εν λόγω πρακτική.

2. Παραδεκτό

Χαρακτηρίστηκε παραδεκτή στις 7 Αυγούστου 2014. Η Επιτροπή κλήθηκε να παράσχει πληροφορίες (άρθρο 216, παράγραφος 6, του Κανονισμού).

3. Απάντηση της Επιτροπής, που ελήφθη στις 30 Ιανουαρίου 2015

Ο κίνδυνος της έκλυσης μεγάλων ποσοτήτων διοξειδίου του άνθρακα ως αποτέλεσμα της αποξήρανσης τυρφώνων και της εξόρυξης τύρφης έχει αναγνωριστεί τόσο από την Επιτροπή όσο και από ποικίλα διεθνή φόρα.

Οι κατευθυντήριες γραμμές της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή¹ (IPCC) καταδεικνύουν ότι ο συντελεστής εκπομπών που συνδέεται με αυτό το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα υψηλός. Ο FAO² αναφέρει ότι "οι τυρφώνες και τα οργανικά εδάφη καλύπτουν μόνο το 3% του παγκόσμιου εδάφους, όμως περιέχουν το 30% του άνθρακα του εδάφους (Parish et al., 2008). Οι αποξηραμένοι τυρφώνες, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν το 0,3% του παγκόσμιου εδάφους, εκλύουν περίπου το 6% των παγκόσμιων εκπομπών CO₂ (Joosten, 2009)."

Οι κατευθυντήριες γραμμές του IPCC παρέχουν επίσης ένα πλαίσιο υπολογισμού, ενώ στην ΕΕ, η απόφαση αριθ. 529/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου σχετικά με λογιστικούς κανόνες για τις εκπομπές και τις απορροφήσεις αερίων θερμοκηπίου από δραστηριότητες σχετιζόμενες με τις χρήσεις γης, τις αλλαγές χρήσεων γης και τη δασοκομία και πληροφόρηση για δράσεις σχετιζόμενες με τις δραστηριότητες αυτές,³ παρέχουν την βάση για τον υπολογισμό των ροών άνθρακα που σχετίζονται με τους τυρφώνες.

Για τους γεωργικούς τυρφώνες (βοσκότοπους και καλλιεργήσιμες εκτάσεις), η Κοινή Γεωργική Πολιτική και οι απαιτήσεις πολλαπλής συμμόρφωσης που προβλέπει, ορίζει ορθές γεωργικές και περιβαλλοντικές πρακτικές οι οποίες πρέπει να εφαρμόζονται για να εξασφαλιστεί η βιώσιμη διαχείριση όλων των εδαφών, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών τυρφώνων.

Ωστόσο, υπεύθυνα για την θέσπιση των λεπτομερειών των μέτρων που λαμβάνονται για την επίτευξη της καλής γεωργικής και περιβαλλοντικής κατάστασης που αναφέρεται στο άρθρο 94 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013⁴, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής, είναι τα κράτη μέλη.

Χρηματοδοτική στήριξη για την προστασία και την αποκατάσταση της υγρασίας των τυρφώνων παρέχεται μέσω των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Ταμείων (ESIF) 2014-2020 και μέσω του Προγράμματος για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα (LIFE). Εναπόκειται στα κράτη μέλη, τα οποία επί του παρόντος προετοιμάζουν τα προγράμματα ESIF, να αποφασίσουν εάν θα εφαρμόσουν τα μέτρα προστασίας των τυρφώνων που χρηματοδοτεί η ΕΕ. Ωστόσο, το κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης αυτών των προγραμμάτων δεν περιλαμβάνει ειδικό δείκτη που θα επέτρεπε τη συστηματική συλλογή δεδομένων που να αφορούν ειδικά την προστασία ή την αποκατάσταση των τυρφώνων στα εν λόγω επιχειρησιακά προγράμματα, δεδομένου ότι οι δράσεις αυτές αποτελούν τμήμα ευρύτερων θεματικών κατηγοριών.

Οι τυρφώνες, οι οποίοι ανήκουν στο δίκτυο Natura-2000 σύμφωνα με την οδηγία για τους οικοτόπους⁵ πρέπει να διατηρούνται ή, κατά περίπτωση, να αποκαθίστανται, ούτως ώστε να περιέλθουν σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης. Κάθε σχέδιο, μη άμεσα συνδεδεμένο ή

¹http://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/gpplulucf/gpplulucf_files/Chp3/App_3a3_Wetlands.pdf και http://www.ipcc.ch/meetings/session37/Doc_8b_Rev_2_Accepted_Report_Wetlands.pdf

² <http://www.fao.org/docrep/015/an762e/an762e.pdf>

³ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DE/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013D0529&from=EN>

⁴ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/de/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013R1306&from=en>

⁵ Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1992 για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206 της 22ας Ιουλίου 1992, σελ. 7).

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1992L0043:20070101:DE:PDF>

αναγκαίο για τη διαχείριση του τόπου Natura-2000, το οποίο όμως είναι δυνατόν να επηρεάζει σημαντικά τον εν λόγω τόπο, όπως για παράδειγμα η βιομηχανική εξόρυξη τύρφης, εκτιμάται δεόντως ως προς τις επιπτώσεις του στον τόπο, λαμβανομένων υπόψη των στόχων διατήρησης του τόπου που σχετίζονται με τους τυρφώνες¹.

Συμπέρασμα

Αν και οι τυρφώνες θα μπορούν να γίνουν πηγή υψηλού ποσοστού εκπομπών εάν δεν προστατεύονται επαρκώς και εάν η διαχείρισή τους είναι ακατάλληλη, αντιπροσωπεύουν μικρό μόνο ποσοστό του συνολικού εδάφους της ΕΕ. Ο κίνδυνος αναγνωρίζεται από την ΕΕ σε πληθώρα νομοθετικών πράξεων, η εφαρμογή των οποίων εμπίπτει στις εθνικές νομοθεσίες/αποφάσεις.

¹ Είδη οικοτόπων 7110 έως 7320 σύμφωνα με το παράρτημα Ι της οδηγίας για τους οικοτόπους.